

มรรคญาณ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

การภาวนามันต้องมีที่ไปที่ไป การภาวนาไม่มีที่ไปที่ไปเหมือนสินค้า ถิ่นกำเนิดของสินค้าต้องมี ถิ่นกำเนิดของสินค้าไม่มี สินค้ามันไม่ถูกต้องตามกฎหมาย การภาวนามันถึงต้องมีที่ไปที่ไป ถ้ามีที่ไปที่ไปเห็นไหม เริ่มทำความสงบอย่างไร จิตมันสงบสงบอย่างไร พอจิตสงบแล้วมันจะเริ่มวิปัสสนาอย่างไร

เวลาพูดกันนะตรงนี้ไม่มี พูดกันแต่ว่าผลของการภาวนาเป็นอย่างนั้น ถ้าผลของการภาวนาเป็นอย่างนั้น ๘ ประโยคนะ เป็นพระอรหันต์หมดเลย ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค เขารู้หมดเรื่องธรรมะ แต่เขาชำระกิเลสของเขาไม่ได้แม้แต่ตัวเดียว ไม่ได้!

เขาพูดถึงธรรมะพระพุทธเจ้าว่า “ว่าง นิพพานว่าง” ใครก็พูดได้ พูดไปเถอะเราไม่ฟัง ใครจะพูดอย่างไรก็ได้แล้วแต่ เราจะถามว่า ทำอย่างไร ถ้าทำได้ถึงจะเชื่อ ถ้าทำไม่ได้ไม่มีฟัง ไม่มีฟังเลย

แล้วการทำได้คนที่ทำได้ขึ้นมาอย่างที่เราทำกันเห็นไหม ทำไมจิตมันเสื่อม อาการมันเป็นอย่างไร พอเวลาจิตมันร้องไห้จะไรต่างๆ มันเป็นอย่างไร มันยังแก่นวดคิน ปั่นคินนะ ปั่นโอ่งปั่นไหเขาต้องนวดคินก่อน

ถ้าคินของเขานะนวดไม่ดี คินเขาปั่นไหขึ้นมาแล้วเค็ดขาด ไหนั้นอยู่ไม่ได้ เผลออกมา ถ้าเผลาแล้วไหนั้นแตกหมด ถ้าคินปั่นโอ่งปั่นไหไม่เป็น คนปั่นโอ่งปั่นไหเขาต้องนวดคินมาก่อน ที่นี้พอนวดคินมาก่อนพอตั้งสติจะทำสมาธิ ไม่จำเป็นๆ ถ้าไม่จำเป็น พระพุทธเจ้าสอนทำไม?

พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา ไอ้พวกที่มาอาศัยไอ้พวกกระพีไอ้พวกเหือบเหือบเข้ามาเกาะกินในพุทธศาสนามันทำอะไรกัน ถ้ามันเป็นผู้ที่ส่งเสริมศาสนามันจะไม่เนรคุณพ่อแม่มัน ถ้ามันเนรคุณพ่อแม่มัน เนรคุณพระพุทธเจ้ามันแก่ออกไปมันบวชมาทำไม

นี่ใจเมื่อก็มาถามเห็นไหม ทำไมจะต้องชดงค์? ทำไมต้องชดงค์? ชดงค์เหมือนบังคับใช้กฎหมาย กฎหมายมันมีกฎหมายอยู่ แต่เขาไม่บังคับใช้กฎหมายกัน แล้วเวลาพวกบังคับใช้กฎหมายเห็นไหมจะบังคับใช้กฎหมายกับคนที่เราไม่พอใจ คนที่เราไม่ชอบ จี้น้ำเอากฎหมายไปบังคับใช้มัน คนที่เรารักเราพอใจ อันนี้ยกเว้นๆ แล้วสังคมมันอยู่กันได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกันในการถือชดงค์วัตร ชดงค์ ๑๓ พระชดงค์ คือชดงค์วัตร ชดงค์วัตรไม่รับกัฏตามมา นี่ชดงค์วัตรข้อที่ ๑ เห็นไหมบิณฑบาตเป็นวัตร จันอาสาณะเดียวเป็นวัตร นี่ตรงนี้เป็นวัตรเป็นวัตรเพราะอะไร เป็นวัตรๆ ต้องทำประจำ พอทำประจำขึ้นมามันขัดเกลากิเลส ชดงค์วัตรเป็นเครื่องขัดเกลากิเลสแต่มันไม่ใช่การฆ่ากิเลส

การกระทำที่เราทำทุกอย่าง ไม่มีสิ่งใดฆ่ากิเลสเลย เป็นเครื่องขัดเกลากิเลสเป็นการโต้แย้งกิเลสไป กิเลสมันต้องการความสะดวกสบายใช้ไหม มันจะนอนอยู่แล้วยกสำหรับมาเล่นนะ มันจะเอาอาหารโรงแรมมาตั้งเลยนะ โอ้โฮ จันกันไปสุขสบายว่าพระมีศักยภาพ นั้นมันเปรต

มันเปรตเพราะอะไร เพราะมันนั่งกินนอนกิน เดี่ยวมันจะได้นั่งรถขึ้น แต่เวลาของเราครูบาอาจารย์เห็นไหมให้บิณฑบาตเป็นวัตร เราย้อนกลับมาละ สมัยปัจจุบันนี้ในทางศาสนาสุข ต้องแบบว่าป้องกันโรค ต้องให้ออกกำลังกาย ต้องให้เข้มแข็งแล้วโรคมันจะไม่เกิดกับเรา

นี่ก็เหมือนกัน สาธารณสุขเพิ่งมาเข้าใจเมื่อไม่กี่ปีนี่เอง พระพุทธเจ้าบอกมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว เข้าพระต้องออกบิณฑบาต เข้าพระออกมาบิณฑบาตนะ การออกมาบิณฑบาตได้ออกกำลังกายตลอดเวลา แล้วมันเป็นการทดสอบมันตรวจสอบกันนะ

บริษัท ๔ เห็นไหมบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ ภิกษุณีออก
บิณฑบาต ถ้าภิกษุ ภิกษุณี ออกบิณฑบาต ศีลวัตรข้อวัตรเขาไม่ดี อุบาสก อุบาสิกาจะใส่
บาตรให้กินไหม อุบาสก อุบาสิกาเขาจะใส่บาตร เขารู้นะ เขารู้ว่าพระองค์ไหนดีหรือไม่
ดี ถ้าพระองค์ไหนไม่ดีเห็นไหมมันบังคับให้ภิกษุต้องอยู่ในกรอบอยู่ในเกณฑ์

การบิณฑบาต บิณฑบาตเป็นวัตร ละการบิณฑบาตไม่ได้ แต่เดี๋ยวนี้โลกมันเจริญ
เห็นไหม พอบิณฑบาตเข้าไปขอทานๆ ขอทานเขาเรียกวนิพกไว้ย อันนี้มันเลี้ยงชีพด้วย
ปลีแข้ง อันนี้บอกนี่โปรดสัตว์ โปรดสัตว์นะสัตว์มันได้ใส่บาตร สัตว์มันได้ทำบุญของ
มัน กูมาโปรดสัตว์กูไม่ได้มาขอสัตว์กิน กูจะมารื้อสัตว์ขนสัตว์ เราไปรื้อสัตว์ขนสัตว์

แต่เวลาคำพูดของโยมเห็นไหมพูดไปแล้วพระไม่กล้าทำไง คูสิเห็นไหมหาว่า
เป็นขอทานๆ ขอทานมันไม่มีจะกิน มันมาขอทานด้วยความทุกข์ความยากนะ ไอ้
ออกไปโปรดสัตว์นะ จิตใจมันร่าเริงออกมาโปรดสัตว์ ให้เขาได้ทำบุญกุศลของเขา ให้
เขาได้เต็มตะเกียงของเขา ให้เขาได้จุดไฟชีวิตของเขา ชีวิตของเขาได้เห็นสมณะ

พอเห็นสมณะ สมณะที่ ๑ ๒ ๓ ๔ เห็นไหม

“การเห็นสมณะเป็นมงคลชีวิตอย่างยิ่ง”

เราทุกข์เรายาก เราทุกข์ เรายาก ทุกคนบ่นว่าทุกข์ว่ายาก ทุกข์ยากมากเลย แล้ว
พระทุกข์ยากไหม พระที่มาบิณฑบาต เขาบิณฑบาตกลับไปฉัน ท่านอยู่ในป่าของท่าน
ท่านเดินจงกรมของท่าน ท่านนั่งสมาธิของท่าน ท่านนั่งตลอดคืนตลอดวันท่านทุกข์ไหม
แล้วท่านทุกข์กว่าเรา เราทุกข์อะไร

เราไม่ทุกข์เลย เรายังเคลื่อนไหวเรายังมีความรื่นเริงของเรา เราจะไปทุกข์ที่ไหน
นี่ไงเห็นสมณะ นี่การเห็นสมณะเห็นไหม มันเห็นแล้วมันเตือนกัน แต่นี่ขอทานๆ ที่นี้คน
ใส่บาตรก็ โอ้โฮกูเป็นเจ้าแม่เลยนะ พระต้องมาคำนับกูก่อนกูถึงจะใส่บาตรให้มันกิน ไม่
คำนับกูไม่ให้กิน ไม่ต้องไปปรับมัน เราไปโปรดสัตว์ไม่ใช่สัตว์มันโปรด

เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เป็นสัมมาอาชีวะเลี้ยงชีพด้วยถูกต้อง เลี้ยงชีพด้วย
สัมมาอาชีวะนะ เรามีเงินมีทองเราไปร้านอาหารลิ อาหารหมดก็ไม่ได้กิน ไปถึงเข้าคิวไม่

พันก็ไม่ได้กิน มีเงินจ่ายนะ ขนาดธุรกิจยังเป็นการซื้อขาย สิ่งนั้นไม่สัมมาอาชีพะเลย เรามีเงินไปซื้อนี่นะกับบัณฑิตนะ

คูติเราเป็นชาวพุทธ เรามีความ.. เมื่อคืนฝัน โอ้โฮ ฝันว่าพ่อแม่มาหา ฝันว่า โอ้โฮ มีเงินมีทองมีความสุขมาก เข้าจะใส่บาตร เข้าขึ้นมาหุงข้าวนะ โอ้โฮ จิตใจมันรื่นเริงนะ โอ้โฮ เมื่อคืนนั้นฝันมีความสุขมากเลยนะ โอ้โฮ มีเทวดามาอวยพร เข้าขึ้นมาหุงข้าว หุงข้าวเสร็จจะใจมันนึกอยู่แล้ว โอ้โฮ ชื่นมากชื่นใจมาก โอ้โฮ มีความสุขมาก

พระมาถึงนะยกอาหารขึ้นบนหัวเลยนะอธิษฐาน อธิษฐานขึ้นมาเสร็จแล้วพอพระมานะใส่บาตรพระไป สัมมาอาชีพะไหม? มันมีความสะอาดบริสุทธิ์ไหม? ผู้ที่บัณฑิตมาเลี้ยงชีพด้วยปณิธาน เติมนำบัณฑิตไม่ได้ขอมึงนะ

กูเดินมา โทษนะมึงจะใส่ไม่ใส่เรื่องของมึงนะโว้ย กูไม่ได้มาขอมึงนะ มึงอยากใส่กูเองนะ นี่มันสะอาดบริสุทธิ์ไหม ไม่ได้ขอร้องใคร ไม่ได้ไหว้วานใคร ด้วยหัวใจของเขา เขาอยากทำของเขา ไม่มีพระเขาไม่ได้ทำ ไม่มีพระเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นมาไม่ได้เลย ไม่มีพระบุญกุศลเกิดขึ้นมาไม่ได้

มีพระขึ้นมาเท่านั้นทุกอย่างมันเป็นไปได้ ขาดพระนะ ขาดน้ำขาดทุกอย่างขาดหมดเลย โลกธาตุขาดหมด สายบุญสายกรรมไม่มี เพราะมีพระ เพราะมีพระอย่างเดียว กิจกรรมต่างๆ มันเคลื่อนไหวไปได้หมดตลอดเวลาเลย

นี่เห็นไหมถ้าพูดถึงการบังคับใช้กฎหมาย เราจะพูดว่าการบังคับใช้กฎหมาย หลวงตาท่านไม่ต้องทำอะไรทั้งสิ้น โอ้โฮ ทุกอย่างไปสัมผัสใส่ท่านจนท่วมท้นนะ แต่ท่านบอกกับพระนะ “ถ้าไม่ถูกต้องเราจะไม่ไปเหยียบเลย” เพราะการถือถูกต้องมันมีในตำรามันมีกฎหมาย แล้วกฎหมายมันจะไม่มีผล มันจะมีแต่ตัวอักษร

ฉะนั้นถ้าเป็นลูกศิษย์เราต้องถือถูกต้อง! ถ้าเป็นลูกศิษย์เราต้องถือถูกต้อง!

ถ้าวัดของเราไม่ถือถูกต้อง เราจะไม่ไปเหยียบวัดนั้นเลย เพราะมันมีกฎหมาย มันมีถูกต้องวัด มันมีถูกต้อง ๑๓ แล้วพระถูกต้องไม่ทำ กฎหมายนั้นไม่มีค่า คือคำสอนของพระพุทธเจ้ามันเป็นแค่คำสอน แต่ไม่มีใครเอามาประพฤติ ไม่มีใครเอามากระทำ

ฉะนั้นเราลูกศิษย์ตถาคตต้องทำ!! ต้องทำ!!

ทีนี้พอเราทำขึ้นมาเห็นไหม พอเราทำขึ้นมา ทำให้มันเดือดร้อนทำไม โอ้โฮ ภิณฑาตมาฉันก็สุขสบายแล้วก็ไม่ต้องวุ่นวาย ทีนี้ภิณฑาตเดียวธุดงค์เดี่ยวทะเลาะกัน ไล่บาตรไม่ทันเดี่ยวทะเลาะกันเรื่องธุดงค์ อ้าว มันจะทะเลาะกันเรื่องธุดงค์เพราะอะไร เพราะมันต้องทะเลาะกันก่อน ทะเลาะกันเพื่อเป็นคุณงามความดี ไม่ทะเลาะกันก่อนเราก็คงไม่พัฒนา

ทะเลาะขึ้นมาแล้วเราต้องพยายามของเรา เราต้องชวนขวายของเรา พัฒนาเราให้เป็นคนดี พัฒนาเราขึ้นมาให้เราทันเขา ให้เราทำของเราได้ นี่ก็เหมือนกันเราย้อนกลับมาที่การปฏิบัติ เวลาจิตเราสงบขึ้นมาอาการที่มันเป็น มันเป็นอย่างนั้นเอง มันเป็น

ถ้าจิตสงบนะโดยธรรมชาติของมันพุทโธๆๆๆ พุทโธๆๆๆ ไปเรื่อยๆ จิตมันจะเป็นขณิกสมาธิ พุทโธๆ มันมีความรุ่มเย็นนะ แล้วคนเราไม่เป็นก็ตื่น พอพุทโธๆๆๆ ว่างสบาย เพราะเราไปปล่อยมือ พอเราปล่อยมือปั๊บ จิตมันก็ได้แค่นั้น มันก็มีความสุขของมัน แล้วมันก็คลายตัวออกมา

แต่ถ้าพุทโธๆ นะจิตมันจะว่าง จิตมันจะมีความสุขพุทโธๆๆๆ ไปจากขณิกสมาธิมันจะเข้าไปเป็นอุปจารสมาธิ คือความลึกของสมาธิมันจะลึกเข้าไปอีก พอลึกเข้าไปอีกกำลังของจิตมันจะมีกำลังมากขึ้น ขณิกสมาธิมันเป็นความว่างเฉยๆ มันเป็นความสุข พอประมาณเล็กน้อยๆ เท่านั้น แต่พุทโธๆๆๆ บนขณิกสมาธิกำลังของจิตมันมีมากขึ้น

เรามีเงินอยู่ ๕ บาท เราก็ซื้อของได้มามากพอเดียว มี ๕ บาทซื้ออะไร ถ้าเรามี ๑๐๐ บาทละ ซื้อมามากได้ห่อหนึ่งนะยังเหลืออีก ๘๕ บาท เราจะซื้อหามาใส่ก็ได้ เราจะซื้ออะไรก็ได้ พุทโธๆๆๆ จากขณิกสมาธิว่างๆ ว่างๆ เราก็ปล่อยกัน มันก็คลายออกมา

ว่างๆ ว่างๆ มันก็มีความสุขนะ ว่างๆ ว่างๆ ทำไมไม่ตั้งสติละ เน้นย้ำเข้าไป เน้นย้ำเข้าไป พุทโธเน้นย้ำเข้าไป จากขณิกสมาธิเป็นอุปจารสมาธิ อุปจาระคือรอบของดวงจิต รอบของดวงจิต จิตมีกำลัง เหมือนไฟ เห็นไหมคุณสิเวลามันจุดไฟ มันจะมีแสงสว่างออกจากไฟนั่นใช่ไหม

จิตพอมีกำลังขึ้นมากำลังที่ออกรับรู้นี้อุปจารสมาธิ อุปจาระมันจะมีกำลังของมัน มันจะเห็นนิมิตของมัน มันจะรับรู้ของมัน ถ้าจิตลงไประดับนี้จะรับรู้ แล้วถ้ารับรู้บางทีเหมือนเรา เรามีเงินอยู่ ๑๐๐ บาท แต่สินค้านั้นประมาณสัก ๘๕ บาท หรือ ๑๐๐ บาท ร้อยเศษเราจะซื้อหรือเราจะแลกเปลี่ยนมาด้วยค่าของมันเกือบจะเท่ากันเลย

ที่นี้การแลกเปลี่ยน เราก็เสียเปรียบเขา เขาจะให้เราแลกก็ได้ไม่ให้เราแลกก็ได้ อุปจารสมาธิพอจิตมันลง พอมันออกรับรู้ เราไม่มีความชำนาญ ถ้าเราไม่มีความชำนาญ ปืบ มันจะหลุดไม้หลุดมือจะจับอะไร ไม่นั่นกัน ไม่ตาย

เราก็พุทโธซ้ำได้ พุทโธๆๆ เน้นเข้าไปอีก พุทโธๆๆ จนเป็นอุปจารสมาธิ มันก็มีกำลังว่างๆ ว่างๆ ที่เราเป็นกันอยู่ที่นี่ ที่ว่าแปลกประหลาดมหัศจรรย์ที่มันเลิศโลก ที่มันมหัศจรรย์ ที่มันล้นฟ้านั่นนะ มันแค่เด็กเล่นขายของ มันยังไม่ลงเป็นสมาธิหรอก แต่เพราะอาการของจิต จิตที่มันเป็นมันมหัศจรรย์นะ

แล้วเวลาคนภาวนา พระพุทธเจ้านะ พุทธวิสัย สิ่งที่เราคาดหมายไม่ได้เลย ท่านรอบรู้อย่างนี้มาหมดแล้วแหละ แล้วท่านก็มาสั่งสอนพวกเรา ให้อุปจารสมาธิมันชาวพุทธ กระแส แหม เห็นเขาไปวัดก็ไปวัดกัน เห็นเขาภาวนาก็ภาวนาใส่ชุดขาวกันเต็มเลย

โอ๊ย นกกระยางนะ มันใส่ชุดขาวมาเลยนะ มันยืนอยู่กลางทุ่ง มันสงบเสงี่ยมนะ อย่าเพลินนะมันจิก มั๊ย! เลย มันกินปลา มันจะซดอะไรก็ได้ ขอให้จิตมันมั่นคงเถอะ ขอให้เราทำเถอะ

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธๆๆ มันตามกระแสไป พอมันว่างๆ ว่างๆ ก็ว่ากระแสไปแล้วมันไม่มีครูบาอาจารย์ มันไม่มีครูบาอาจารย์ที่เป็นหลัก เห็นไหมบ้านเรือนต่างๆ ดึกสูงต่างๆ จะตั้งมันได้ต้องมีเสาเข็ม ต้องมีสิ่งที่พื้นฐานมั่นคง แล้วถ้ามันไม่มีพื้นฐานมันคงพื้นฐานมันคงมันอยู่ได้ดิน มันจะรองรับตึกรามบ้านช่อง สิ่งปลูกสร้างที่ใหญ่โตได้

ครูบาอาจารย์ที่เป็นหลักท่านจะเป็นฐานให้พวกเรา ท่านจะคอยบอกคอยชี้คอยแนะ แล้วครูบาอาจารย์ที่จะคอยชี้คอยแนะ มันเสื่อมไปน้อยไป แล้วครูบาอาจารย์ที่จะชี้

จะแนะ พอครูบาอาจารย์ชี้แนะไปเห็นไหม โนนก็ไม่ได้ นันก็ไม่ได้ต้องให้มันมั่นคง
แข็งแรงนะ ปูนไม่มีคุณภาพเทไปก็เสียนะ ศูนย์มันไม่ได้มันจะเอียงนะ

ไอ้ลูกศิษย์ก็..ทำไมอาจารย์มันดูแล ทำไมอาจารย์ผิดก็ไม่ได้ โนนก็ไม่ได้ มันได้
ได้อย่างไร ศูนย์ไม่ได้มันเอียงกระเท่เล่ เทไปตึกมันจะล้มไปข้างหน้าโน่น แล้วพอบอก
ไปมันก็เง่า มันก็รำคาญ มันก็เบื่อใช่ไหม

แล้วพอที่ว่าไอ้พวกที่ไม่เป็นด้วยกัน ไอ้พวกตาบอดคลำช้าง ไอ้โง่ มันบอกว่าไม่
ต้องทำหรอก ไอ้ศูนย์ก็ไม่ต้องไปจับมัน ไอ้เข็มไม่ต้องไปทำมันหรอก มันไม่มีคุณค่า มัน
อยู่ใต้ดินไม่เป็นไรหรอกสร้างตึกมันไปเลย สร้างมันใหญ่ๆ นันแหละ ๕๐ ชั้นแล้วก็รื้อ
ไปเอียงรื้อไปล้มกว่าโน่นนะ

ถ้ามีครูบาอาจารย์ เราจะบอกว่าครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นหลักเป็นเกณฑ์ พอเวลา
พูดไปพวกเราฟังแล้วก็เบื่อ เราฟังกันอย่างมากที่สุดก็หลงปฐมนั่นคือนั่น หลงตาใช้อย่างนั้น
อยากไปหา ไปสักระเด็นหมด

หลงปฐมนั้นเราคิดว่าพระอรหันต์สุดยอด สุดยอดทั้งนั้น แต่ใครไปอยู่กับหลงปฐ
มนั้นจะคิดอะไรไม่ได้เลย คิดก็ มั่ว! เลย มั่ว! เลย ไปอยู่กับหลงปฐมันยิ่งกว่าติดคุกอีก คิด
ยังไม่ได้ อย่าว่าแต่จะกระทำเลย หลงปฐมันพระอรหันต์ หลงปฐมันดีสุดยอดๆ มึงเคย
เห็นหลงปฐมันหรือเปล่า หลงปฐมันสอนอย่างไร ลูกศิษย์หลงปฐมันทั้งนั้น แต่ทำไม
เหมือนหลงปฐมันเลย

หลงปฐมันบอก “มันจะเอาแต่เอียงไม่เอออย่าง” ไปดูที่มูลนิธิหลงปฐมันสิ ต่อไป
มันจะเอาเอียงเรา มันอยากดัง มันอยากเอาชื่อเสียง แต่มันไม่เคยทำตามเราเลย มันไม่เคย
ทำตามเราเลย แต่มันอยากดังกัน เพราะเราไม่มีครูบาอาจารย์

ครูบาอาจารย์ที่รู้จริงเรามีน้อย พอมีน้อยการพูดการเตือนการบอกไป ไอ้เด็กๆ มัน
ไม่ชอบหรอก

ถ้าใครเอาน้ำให้มันกินนะ ใครพัดให้มันเย็นนอนสบายนะมันชอบ แต่บอกมันนะ
มึงหัดนะหัดหาน้ำกินนะมึงพยายามทำนะ ไม่เอา เด็กไม่เอาหรอก

ชาวพุทธปฏิบัติเดี๋ยวนี้นี้อย่างนี้หมดเลย อะไรที่มันง่าย ๆ ที่สะดวกสบายนะไม่ต้องทำ อะไรก็ไม่ต้องทำมันนอนอยู่นี่ตื่นมาเป็นพระอรหันต์หมดเลย นอนให้หลับนะ แล้วตื่นขึ้นมาเป็นพระอรหันต์หมดเลย ไม่มีทาง!! เป็นไปไม่ได้!!

ถ้ามันเป็นอย่างนี้นะพระพุทธเจ้าสอนมึงแล้ว พระพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ พระพุทธเจ้าตั้งปฏิภาณมาเลยจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ พระพุทธเจ้าสอนมึงหรือเปล่า คนที่จะปรารถนามารื้อได้สอนอย่างนี้ไว้ไหม? ได้สอนไว้ไหม? ไม่ได้สอน ไม่ได้สอน เพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่ทาง!!

ถ้าทางอย่างนี้ฤทธิชีพรมันเป็นมาหมดแล้ว ฤทธิชีพรสมัยพุทธกาลเข้าสมบัติ ๘ เข้าอะไรต่างๆ ว่างหมด ว่างทั้งนั้น แล้วมันไปรอดไหม ไม่มีไปรอดสักตัว แต่พระพุทธเจ้าเอาศีล สมาธิ ปัญญามาเป็นพื้นฐาน พอเป็นพื้นฐานแล้วมากระทำเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกันพุทโธๆ ไป พุทโธไปเรื่อยๆ สิ่งที่เกิดขึ้นมันเกิดขึ้นเพราะอะไรรู้ไหม มันเกิดขึ้นที่มันว่างๆ ที่มันเห็น ที่มันสะท้อนหัวใจเพราะอะไรรู้ไหม เพราะกิเลส มันคุมใจเราอยู่ พอกิเลสมันคุมใจเราอยู่แค่ธรรมดา ธรรมดาเข้าไปที่ม ธรรมดาเข้าไปเปรียบเทียบ เรายังมีอาการขนพองสยองเกล้า นี่คือการวิตก วิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตารมณ์ นี่คือการของสมาธิ

วิตก วิจารณ์ วิตก วิจารณ์คือความคิดของเรา ปิติที่มันรู้ รู้ว่าว่าง รู้แค่ปิติมันยังไม่ครบ การของสมาธิ ยังไม่เป็นองค์ของสมาธินะ ฉะนั้นพอมันเกิดปิติมีอาการรับรู้เราก็ตื่นเต้นกับมันมากแล้ว แล้วพอมันไปสุขไปตั้งมันแล้วทำไมเมื่อก่อนมันว่างๆ ว่างๆ แล้วมันก็โอ้โฮ รับอารมณ์อะไรก็ไม่รู้ เดี๋ยวนี้นันหายไปในไหนหมด นี่จิตเสื่อมนะ คนโง่มันนึกว่าจิตเสื่อม มันพัฒนานะแต่มันไม่เข้าใจ

ฉะนั้น พอพุทโธๆ เข้าไปมันเป็นขณิกมันว่างแล้วสักพักหนึ่ง พุทธช้าย้าเข้าไป มันไม่ย้า พวกเรามันพวกเศรษฐีเงินกู๊ จะก้อย่างเดียว จะใช้เงินเขาอย่างเดียวนะไม่ทำงานนะ ชอบนักเดี๋ยวก็นั่งบ้านนั้น เข้าบ้านนี้จะก้อย่างเดียว จะก้อย่างเดียว

นี่ก็เหมือนกันพอมันรู้ว่างๆ ว่างๆ เศรษฐีเงินกู้ เพราะมันว่างๆ เจ็บๆ ไม่มีอาชีพ ไม่มีความจริงรองรับ เศรษฐีเงินกู้อยู่ด้วยตัวเองไม่ได้เด็ดขาด ดอกเบี้ยท่วมหัวต้องล้มแน่นอน ทีนี้พอเราพุทโธฯ ไปพอมันเริ่มว่างขณิกสมาธิ ขณิกะคือชั่วครา ชั่วคราๆ แต่เพราะเรามันสามล้อถูกหวย สามล้อนี้ถีบรถหาเงินทุกซอกทุกน้ะ พอไปถูกหวยทีหนึ่งล้มตัวไป

นี่ก็เหมือนกันพอว่างๆ ว่างๆ เราตื่นไป ไม่ได้ว่าใครนะ ว่าเราด้วย จิตเราก็คือเป็น อย่างนี้ เราปฏิบัติใหม่ๆ เราก็คือไม่รู้ เราก็คือล้มลุกคลุกคลานอย่างนี้มาทั้งนั้น จิตทุกดวงที่เกิด ก็เลศครอบงำหมด

คนที่เกิดมาทุกคน แม้แต่เจ้าชายสิทธัตถะ เจ้าชายสิทธัตถะก่อนที่จะเป็น พระพุทธเจ้าก็เป็นเหมือนเรานี้แหละ เป็นอย่างนี้เหมือนกัน ไปปฏิบัติอยู่ ๖ ปี คั่นคว่ำอยู่ ๖ ปี เป็นเหมือนเรา

แต่เพราะท่านสร้างบุญญาธิการมาก ท่านถึงไม่หลงตามกระแส อาหารดาบสนะ รับประกันเลย เป็นศาสดาเหมือนเรา มีความรู้เหมือนเรา ใช้อุบายอย่างพวกเราใครให้ ไปประกาศนะ ใครยกตูดนะ มันลอยแล้ว

พระพุทธเจ้าเขายกแล้วยกอีกนะ อาหารดาบสนะเป็นศาสดาเหมือนเรา ไปอยู่ที่ ไหนเขาก็ขึ้นชมว่าเก่งแล้ว เก่งแล้ว พระพุทธเจ้าไม่เอา เก่งอย่างนี้ยังเก่งอยู่ในวิญญะ เก่งในโลกอยู่ในวังวนของการเกิดและการตาย เก่งอย่างนี้ไม่เอา เพราะอันนี้สำคัญ อันนี้ เพราะสร้างเป็นพระโพธิสัตว์มา อันนี้มันค้ำ

ใครจะยกย่อง ใครจะเชิดชู ใครจะส่งเสริมไม่เชื่อ ไม่เชื่อ! ไม่เชื่อ! ไม่เชื่อ! จนมา คั่นคว่ำของท่านเองเห็นไหม จนท่านมาสำเร็จของท่านเอง ใช้อุบายของเราพอมันทำเห็นไหม ขณิกสมาธิมันจะเป็นอย่างไร มันเกิดกรรมสังเวช

ถ้าบอกเป็นธรรมะ อย่างที่เราปฏิบัติเห็นไหมว่าสติปัฏฐาน ๔ ผิดทั้งนั้น นี่ เหมือนกัน เขาเรียกกรรมสังเวช พอมันสัมผัสสมาธิ มันสัมผัสธรรม สัมผัสความจริง

สัมผัสความว่าง ปีติ เราก็อัศจรรย์เลยแล้วพอมัน พุทโธๆ ไปอีกมันก็จะปีติ สุข สุขเห็นใหม่ความสุขความนิ่ง

ความนิ่ง ความมีสติจุดขึ้นเห็นใหม่ แต่มันยังไม่ตั้งมั่น เพราะมันยังเลื่อมมันยังเข้าๆ ออกๆ อยู่ มันไม่เป็นเอกัคคตารมณ์ ทำมันไปเรื่อยๆ พุทโธๆ พุทโธไปเรื่อยๆ นะ จากฌณีสมาธิมันก็ออกรับรู้ว่างๆ ว่างๆ พอว่างๆ ปิ๊บมันมีอารมณ์ อารมณ์ที่เราเป็นอารมณ์ที่เราเห็น อารมณ์ที่เรารู้

คุณวิมลพัฒน์เห็นใหม่ เราอยู่ในห้องเปิดแอร์ เย็นสบายเลย ถ้าไฟดับละ ไฟดับอยู่ในห้องมันอับ ร้อน คื่นรณเลยนะ จิตก็เหมือนกันว่างๆ ว่างๆ เคี้ยวมันเลื่อม ไม่อยู่อย่างนั้นหรือ ออกอย่างนั้นไม่ได้ แอร์เปิดแอร์ไว้ ถ้าไฟมันดับ ถ้าแอร์มันเสียแอร์มันจะเดินได้อย่างไร แล้วมันมาจากไหนมันก็มาจากแอร์ที่สมบูรณ์ใช่ไหม แอร์ที่ดีใช่ไหม มาจากไฟพลังงานที่ดี

สมาธิที่มันเกิดว่างๆ ว่างๆ พุทโธๆ มันเกิดจากอะไรเกิดจากสติ เกิดจากพลังงาน เกิดจากจิตที่มันมีคำบริกรรมของมัน มันมีการเคลื่อนไหวของมัน มันจึงเกิดความว่างอย่างนั้นได้ แล้วความว่างมันจะคงที่ไหม ถ้าเหตุมันไม่มี

เราต้องกลับไปอยู่ที่เหตุ นั่นสิ เพราะเหตุ นั่น พอรักษาเหตุ นั้นปิ๊บ มันก็จะดีขึ้นมาเห็นใหม่ พอมันดีขึ้นมา เวลาร้อนๆ ขึ้นมานะพอเย็นขึ้นมา โอ้อโฮ แหม เย็นสบายๆ นี่ก็เหมือนกัน พอมันสะเทือนใจใจอารมณ์ที่มันเกิด นี่คือผล นี่ใจรสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

รสของธรรมคือจิตที่มันพุ่งช่านอยู่ มันอยู่กับความพุ่งช่าน อยู่กับความคิดอยู่ตลอดเวลา พอพุทโธๆ มันเหมือนรีไซเคิลน้ำ อัดอากาศเข้าไปในน้ำเสีย จิตเรามันเสีย มันเน่า มันเน่าเพราะความคิดเรามีแต่ค้นหาความทะยานอยาก

พุทโธๆ มันเป็นความคิดที่สะอาด ความคิดกับเรา เป็นความคิดที่สกปรก พุทโธๆ เป็นธรรมะ เราพุทโธๆ พลังงานมันคิดแต่เรื่องดีๆ พุทโธๆๆ เอาพลังงานไปเกาะไว้กับ

สิ่งที่สะอาด เห็นไหมมันจะรีไซเคิลมันกำลังจะพยายามทำสิ่งที่สกปรกในใจให้สะอาด พอมันสะอาด มันก็เป็นสมาธิ

พอเป็นสมาธิเราก็อ่างๆ มีความสุข มันก็สัมผัส มันก็รับรู้ พอรับรู้ นิธรรม เขาเรียกธรรมสังเวช พอเกิดธรรมปั๊บน้ำตาก็ไหล โอ้โฮ จะไม่เกิดอีกแล้วแหละ มันคิดไปโน่นเลยนะ อ่างๆ แหม จะไม่เกิดอีกแล้วละ จะปฏิบัติให้สิ้นกิเลสเลยละ ถ้าจิตมันดีมันคิดได้อย่างนี้

พอจิตมันเสื่อมนะ นิพพานเอาไว้ชาติหน้าละชาตินี้ขอไปทำงานก่อน พอจิตมันเสื่อมนะมันไม่คิดถึง โอ้งานยังไม่เสร็จเลย โอ้ที่บ้านก็ยังไม่มีงานทำ พุทโธขอทิ้งไว้ก่อน ละขอไปทำงานก่อน ในวงปฏิบัติมันจะเห็นอย่างนี้มาเยอะ

ฉะนั้นเราต้องตั้งสติไว้ละ พุทโธไปเรื่อยๆ จากขณะเห็นไหมขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อุปจารสมาธิมันจะออกรู้ ออกรู้ถ้ามีครูบาอาจารย์ท่านจะคอยแนะ ออกรู้ทุกอย่างไม่เอา ถ้าเอาหมายถึงว่าเราใช้พลังงานนั้นไป พอใช้ไปแล้วมันโดนใช้ไปแล้วมันต้องหามาเพิ่มใหม่ มันจะเหนื่อย

เหมือนเงิน ถ้าเราใช้ไปแล้วเราต้องหาเงินมาเติม ถ้าเราออกรู้พลังงานนี้มันออกไปแล้ว ถ้าออกไปบ่อยๆ ครั้งเดียวเสื่อมหมดเลย เราจะรักษามันไว้ ไม่ให้ออกรู้ เว้นไว้แต่เห็นกาย ถ้าเห็นกายคือมันเห็นเชื้อ โรค เห็นความบกพร่องของจิต เพราะจิตมันเกิด ความเห็นผิดในสัkkายทิฎฐิ คือความเห็นผิด

คนเราเกิดมาทุกคนเห็นผิดว่ากายนี้เป็นของเรา โดยจิตได้สำนึกโดยความรู้สึกมันรู้ว่าต้องตายต้องตาย พระพุทธเจ้าก็สอนต้องตายๆ ต้องตายทำไมมันเพลินขนาดนั้นละ ต้องตายๆ นี่มันเป็นความคิด มันไม่อยู่ที่จิตได้สำนึก แต่ถ้ามันเห็นกาย เห็นกายมันเห็นเชื้อโรคของมันสาวได้เลย

แต่ถ้าไม่เห็นกายนะไม่เอาอย่าไป เพราะถ้าไม่เห็นกายเหมือนหลอกให้เราใช้สตางค์ หลอกใช้ไปแล้วเดี๋ยวหาเงินไม่ทัน พยายามถ้าเห็นอย่างอื่น ตั้งสติไว้เลย ไม่เอากลับมาที่พุทโธตลอดไป

เว้นไว้แต่เห็นกาย แล้วพุทโธไปเรื่อยๆ ถ้ามันยังเห็นไม่ได้ กำลังไม่พอเห็นไหม พุทโธไปเรื่อยๆ จากขณะจะเป็นอุปจาระมันจะเข้าอัปปนา อัปปนาสมาธินะ พุทโธๆๆๆ พยายามพุทโธจนมันพุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้เพราะจิตมันเป็นพลังงานเฉยๆ มันนึกพุทโธ พุทโธเป็นคำบริกรรม จิตเป็นพลังงานเฉยๆ

พุทโธเกิดจากสังขาร เกิดจากความคิด เกิดจากขันธ ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ พุทโธจะเกิดได้มันต้องมีความคิดถึงเกิดได้ เพราะจิตเวลามันนึกพุทโธๆ ถึงเกิดขึ้นมา เพราะพุทโธเป็นความคิด เป็นความคิดอันหนึ่ง คิดพุทโธๆ

ถ้าไม่คิดพุทโธมันจะคิดแต่เรื่องสัญญาอารมณ์ตามธรรมชาติของมัน เราบังคับเราไม่ยอมคิดให้มันคิดตามธรรมชาติของมัน คิดแต่เรื่องที่มันพอใจ เราบังคับให้จิตคิดพุทโธ พุทโธๆๆ ที่นี้พุทโธเกิดมาจากจิตเพราะจิตให้คิดพุทโธ

ที่นี้พุทโธๆๆ พอจิตมันหดเข้ามาจากขณะก็ยังนึกพุทโธได้อยู่ อุปจาระเพราะจิตมันยังมีความรู้สึก มันยังนึกพุทโธได้อยู่ พุทโธๆๆๆ จนบังคับเป็นตัวจิต ตัวจิตไม่ใช่ความคิด ตัวจิตไม่มีความคิดแล้วมันจะคิดพุทโธได้อย่างไร

ตัวจิตคิดพุทโธไม่ได้ แต่พุทโธๆๆ จนพลังงานกระแสที่มันส่งออก กระแสหดสั้นเข้าไปในตัวมันเอง กระแสที่คิดพุทโธมันจะหดเข้าไปที่ตัวพลังงาน พอตัวพลังงานบีบ อัปปนาสมาธิบีบนึกพุทโธไม่ได้ นึกไม่ออก แต่รู้อยู่ตลอดเวลา รู้อยู่ตลอดเวลาจะอันนี้ออกพิจารณาไม่ได้ อัปปนาสมาธิคือเข้าสู่จิตเดิมแท้ จิตของมันจะเป็นอย่างนี้

พอจิตเดิมแท้ แล้วพอมันคลายตัวออกมา คลายตัวออกมาเหมือนกับความร้อนมันคลายตัว ความร้อนหรือความเย็นมันคลายตัวออกเห็นไหม จิตถ้ามันคลายตัวออกมา มันจะคลายตัวออก ตัวจิตใช่ไหม ตัวพลังงานมันคลายตัวมันออกมา คลายตัวออกมาที่มันที่ขันธมันก็ยังนึกพุทโธได้อีก

ถ้าเราจะเอาสมาธิอย่างนี้ เราก็นึกพุทโธอีกมันก็กลับไปทีเก่าอีก กลับไปที่ตัวพลังงานนี้ ถ้าเราไม่กลับไปทีตัวพลังงานนี้ พอจิตมันมีกำลังแล้วออกมา ออกมาเพราะ

อะไร อุปจารสมาธิ เวลาเราคิดพิจารณาอยู่มันแบบว่าอย่างที่ว่ากำลังมันกำลังกัน พอเราเข้าอัปปนากำลังล้วนๆ เลย กำลังล้วนๆ เลยออกมาจะมีกำลังมาก

ตรงนี้เราจะเอามาเน้นย้ำกับพวกที่ภาวนา บางคนบอกไม่เห็นกายไม่เห็นอะไรต่างๆ มันต้องทดสอบ ทดสอบเข้าไปถึงตัวจิตเดิมแท้ ตัวฐิติจิต ตัวอัปปนาสมาธิ ถ้าถึงตรงนี้ปั๊บเขาเรียกข้อมูลเดิม เข้าไปดูอำนาจวาสนาของเรา ว่าเราถ้ามันเข้าถึงตรงนี้ปั๊บออกมาถ้ามันพิจารณากาย มันนึกเห็นพิจารณากายมันจะเห็นกายโดยธรรมชาติเลย

แต่ถ้าไม่เห็นกาย เราจะพิจารณากาย เราต้องรำพึงขึ้นมา คำว่ารำพึงคือนึกในสมาธิในสมาธิเราคิดได้ แต่ในสมาธิคิดไม่ได้ แต่ในสมาธิรำพึงได้ คือในสมาธินึกในสมาธิ ความนึกในสมาธินั้นนั่นคือความคิดในสมาธิ รำพึงในสมาธิว่ารำพึงไปที่กาย

พอรำพึงไปที่กาย รำพึงกายมันจะขึ้นมาเลย กายจะขึ้นมาเลย แต่ถ้ามันถนัดนะมันก็พิจารณาของมันได้ ถ้าไม่ถนัดไม่ตรงจิต ไม่ตรงจิตมันมี กาย เวทนา จิต ธรรม สิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันใดอันหนึ่ง

แต่ถ้าเราบังคับว่าต้องพิจารณากายหมด ไม่ใช่! ถ้าพิจารณากายหมดนะ โลกนี้นะมีน้ำพริกอยู่ด้วยเดียว ทั้งโลกเลยต้องกินน้ำพริกด้วยนี้ มันเป็นไปได้แต่ถ้ามีน้ำพริกด้วยเดียว เราช้อนน้ำพริก โอ้โฮ โลกนี้เป็นโลกของเรา โลกนี้โลกของเราเลย แต่ให้ฝรั่งมากินบอกกินไม่เป็น กินไม่เป็น

กาย เวทนา จิต ธรรมเห็นใหม่ มันถึงแล้วแต่จิต จิตของคนมันไม่เหมือนกัน เวลาทำไปคำว่าสมาธิ คำว่าสิ่งที่มันสังเวชมันเป็นนะเราจะบอกว่ามันเป็นพื้นฐาน แต่มันเป็นความที่เราเข้าไปรู้ไปเห็น มันดีมาก มันดีมาก คิมากๆ คิมากๆ ที่ว่าเราเคยทำสิ่งใดมารสของธรรมชาติซึ่งรสทั้งปวง รสของสมาธิธรรม รสของธรรมเห็นใหม่มันจะฝังใจมาก

แต่รสของสัญญาอารมณ์ สัญญาอารมณ์ก็คือความคิด ความคิดของพวกเรามีอยู่แล้ว แล้วไปเกิดเป็นธรรมะที่เป็นสัญญาอารมณ์มันก็คือความคิด มันเป็นจินตมยปัญญา เป็นจินตนาการ พอบอกเป็นจินตนาการ พวกเราว่าดูถูก แหม จินตนาการหรือไม่ใช่หรือว่ามันเป็นความจริง

ใช่ มันเป็นเรื่องจริง แต่ความจริงแบบจินตนาการของจิต ไม่ใช่จินตนาการของเรา เพราะถ้าเป็นจินตนาการของเรา เราจินตนาการได้ใช่ไหม เราบอกเรารู้ตัวว่าเป็นจินตนาการ แต่มันเป็นจินตนาการจิตมยปัญญา มันเป็นจินตนาการของกิเลส มันเป็นจินตนาการของจิตได้สำนึก! เราเลยไม่รู้ว่าเป็นจินตนาการไง

เราก็นึกว่าเป็นความจริงสิ เพราะมันเกิดจากจิต เกิดจากจิตขนาดไหนมันก็เป็นจินตนาการ มันเป็นจินตนาการโดยกิเลสไง ถ้ามีรู้อย่างนี้เป็นกิเลส มันจะยอมให้กิเลสมันคิดหรือ ก็มันโดนกิเลสครอบงำอยู่มีงโดนมารครอบงำอยู่มีงไม่รู้ตัวไง มารเลยบอกว่าป็นธรรมดาๆ นี่คือธรรมชาติจินตนาการ มันมีอยู่ในพระไตรปิฎกอยู่แล้ว

สุดมยปัญญา จิตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญามันไม่เคยเกิด มันไม่เคยเป็น มันเลยพูดผิดพูดถูกใจ แต่ถ้าคนมันเคยเห็นนะ เห็นสุดมยปัญญา จิตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา มันจะรู้เลยว่าปัญญาอันไหนหม่ากิเลส ปัญญาอันไหนไม่หม่ากิเลส ปัญญาอันไหนกิเลสเอามาใช้

พอจิตมันเข้าไปแล้วจิตมันสงบ พุทโธๆๆ อาการที่มันเกิดเราถึงเวลาใครมาพูดอะไร ถ้าเราเป็นครูบาอาจารย์นะ เราเคยผ่านเหตุการณ์อย่างนี้มาแล้วนะ แล้วผู้ที่ประพฤติดปฏิบัติเขารู้ของเขา เขาเป็นของเขาเราจะทำอย่างไร เราถึงซึ่งหลวงปู่มี้นมาก เพราะหลวงปู่มี้นท่านพูดไว้กับหลวงตา

หลวงตาเล่าให้ฟังเราเกิดไม่ทัน หลวงปู่มี้นตาย ๕๒ (๒๔๕๒) เราเกิดไม่ทัน เราเกิดหลังจากนั้น เราไม่เคยเห็นหลวงปู่มี้นนะ เราเกิดไม่ทันหลวงปู่มี้นเราเกิดไม่ทันนะ ไม่ใช่เราบวชไม่ทัน เราเกิดไม่ทัน แต่หลวงปู่มี้นพูดกับหลวงตา

หลวงตาเล่าให้ฟังใจ “หมูกณะภาวนาแล้วรีบภาวนานะ ๘๐ ปีจะตายภาวนามา จิตถ้ามีปัญหาผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่าตายไปแล้วหาคนแก้จิตยากนะ การแก้จิตหายากนะ นี่ผู้เฒ่ายังอยู่ภาวนามาภาวนามา”

ท่านพยายามจะรีบภาวนาแล้วท่านจะรีบแก้ไข เพราะถ้าไม่มีท่านแล้วนะใครมันจะแก้

แล้วในปัจจุบันนี้ครูบาอาจารย์ของเรามันรุ่นลูกศิษย์ของหลวงปู่มัน พอรุ่นลูกศิษย์ของหลวงปู่มัน ความเชื่อถือศรัทธามันต้องลดลงเป็นธรรมดา หลวงปู่มันท่านเหมือนพระพุทธเจ้า ท่านเป็นคนรื้อมาขมามาหา มาแล้วจิตของท่าน ท่านบอกท่านเป็นโพธิสัตว์มาเก่า

จิตของท่านจะรู้ความนึกคิดของพวกเราหมดเลย เพราะว่าเวลาสั่งสอนลูกศิษย์นี้ให้พุทโธ นี่ให้บริกรรม บริกรรมแต่ละคำไม่เหมือนกัน หลวงปู่อ่อนไปเปิดประวัติหลวงปู่อ่อนดู หลวงปู่อ่อนเวลาท่านใช้คำบริกรรมที่ ๕-๖ คำ ไม่ใช่พุทโธนะ

พุทโธๆ มันเหมือนจิตคนที่มันคงก็พุทโธ แต่จิตคนที่แบบว่าประสาเราว่าจิตอ่อนจิตที่มันยังคิดอยู่ให้บริกรรมยาวๆ ให้บริกรรมยาวๆ นะ บริกรรมมันท่องยาวๆ ความคิดมันไม่แลบ มันไม่ออกเห็นไหม นี่เป็นเทคนิคของหลวงปู่มัน

หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดนะ เวลาภาวนา สมมุติว่าเราเป็นคนโง่นะ เราเป็นคนโง่ที่ดักดานมากเลย เรานึกพุทโธไม่ได้มันนึกไม่ออก นึกว่าจี้ๆๆๆ จะเป็นสมาธิได้ไหม หลวงปู่เจี๊ยะท่านถามเลย “ได้” แม้แต่พุทโธเรายังนึกไม่ได้เลยนะ เพราะว่าไม่มีสมอง พุทโธเรายังนึกไม่ได้เลย กูจะนึกว่าจี้ๆๆ ได้ไหม

แล้วว่าจี้ๆๆ เพราะมันนึกว่าจี้ ที่อธิบายพุทโธเมื่อกี้ นี่เพราะคำว่าจี้มันเป็นความคิด เราต้องนึกว่าจี้ แล้วจี้ใครเป็นคนนึกว่าจี้ล่ะ พลังงาน ไม่มีตัวจิต เพราะความคิดเห็นไหม จี้ๆๆ เพราะมันเป็นความคิด มันริโซเกิลน้ำใจ ริโซเกิลๆ จนกว่าน้ำจะสะอาด

เราเปรียบเทียบเห็นไหม ความคิดเราสกปรก พุทโธสะอาด พุทโธสะอาด จี้ๆๆ ก็สะอาด จี้ๆ มันอยู่ในส้วมมันสกปรกนะ ตัวมูตรตัวอุจจาระตัวจี้มันสกปรก แต่ตัวคิดว่าจี้มันไม่ใช่จี้ จี้มันอยู่ในถังส้วม แต่ไอ้คำนึกมันไม่ใช่ ไอ้คำนึกมันนึกขึ้นมาเห็นไหมมันก็สะอาด

จะบอกว่าจี้สะอาด โอ้โฮ จี้สะอาดกินจี้เสีย คำนึกว่าจี้มันเปรียบเทียบไง คำบริกรรมจี้ๆๆ จี้ๆๆ จนถึงตัวมันเห็นไหม มันก็หลุดสิ้นเข้ามา เราถึงบอกว่าความคิดเรา

เรานึกว่าพุทโธก็ความคิด คนถามบ่อยมาก นามรูปก็เป็นความคิด ทำไมเป็นสมาธิไม่ได้ ทำไมพุทโธถึงเป็นได้

เราคิดในเรื่องโลกคิดไปเรื่อยเปื่อยเลย แต่คิดเรื่องพุทโธมันคิดตัดคิดธรรมดา พุทโธ คือชื่อพระพุทธเจ้า พุทโธ เราคิดเรื่องขาวกับเรื่องดำ ความคิดเราดำ คำหมายถึงว่ามันมี ตัณหา คิดเรื่องครอบครวั คิดเรื่องแฟน คิดเรื่องสมบัติ โอ้อโฮ ทุกข์มากนะ ยิ่งใครคิดเรื่อง แย่งชิงสมบัติ ยิ่งจะฆ่าอาฆาตกันเลย คิดอย่างนี้มันเป็นความคิดโดยตัณหา ความทะยานอยาก

คิดพุทโธ พุทโธๆ มันไม่มีสิ่งใดเจือปน พุทโธ พุทโธคือพุทธะ พุทธะคือ พระพุทธเจ้าเราไปคิดถึงพุทธานุสติ พุทโธๆๆ เห็นไหมเป็นความคิดเหมือนกันแต่มัน สะอาด พอมันสะอาด ตัณหา ความทะยานอยากมันหลอกไม่ได้ เราคิดเรื่องสมบัติเรากี่ จินตนาการไปทุกอย่าง

เราคิดเรื่องอะไรเรามีตัณหาบวก็มีแรงบวกจากกิเลสเราหมดเลย คิดพุทโธมึงจะ เอาอะไรบวกก็กูไม่รู้ กูไม่รู้ว่พุทโธคืออะไรนะ แล้วพุทโธจะให้ผลว่าอย่างไรกูเลยเสริม พุทโธไม่ได้ไง พุทโธก็เลยสะอาดใจเป็นพลังงานเฉยๆ พุทโธๆๆ เห็นไหม แล้วพุทโธ มึงจะบวกด้วยอะไร จะไปโกงพุทโธก็ไม่ได้ จะให้คะแนนพุทโธก็ให้ไม่เป็น

อ้าว ก็พุทโธๆๆ นี่ไง ความคิดเหมือนกันแต่ความคิดคนละอย่าง ความคิดคนละ ชนิด แล้วเอากิเลสเอาตัวกลาง เอาคือความรู้สึกไปคิดในเรื่องที่มันไม่มีสิ่งใดเจือปน พุทโธๆๆ เห็นไหม แต่พวกเราคิดว่า เอ๊ะ พุทโธก็ความคิดแล้ว เอ๊ะ แล้วทำไมนามรูปก็เป็น ความคิดนะ แล้วทำไมนามรูปมันเป็นอะไร นามรูปเป็นความคิดแต่เราให้คำได้นะ โอ้อันนี้เป็นรูป โอ้อันนี้เป็นนาม โอ้อ นามอันนี้ใหญ่ นามอันนี้เล็ก

มันก็กิเลสความคิดเรามันสกปรก แล้วไปคิดเรื่องสกปรกอีกมันจะเอาลงกันได้ ใหม แต่ความคิดเราสกปรก ความคิดเราสกปรก เราคิดเรื่องสะอาด พุทโธๆ มันจะเป็น สมาธิเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ มันจะเป็นไม่เป็นก็ไม่รู้ พุทโธไปเรื่อย มึงให้คำไม่ได้หรอก มึงยังให้ คำมึงยังไม่ได้พุทโธ มึงยังพุทโธมึงยังอยากเป็นสมาธิมึงยังไม่เป็น

พุทโธๆๆๆ พอมันเป็นมันก็เป็นตามธรรมชาติของมัน เป็นมากเป็นน้อยเราพยายามของเราไป จะเกิดอาการอย่างไรงี้แล้วแต่ อาการที่มันเกิดความเสียใจ เกิดความน้ำตาไหลพราก ทั้งนั้น

หลวงปู่เจี๊ยะนะอยู่ที่วัดปทุม (วัดป่าภูกิริยาศรีปฏิบัติธรรม) เราอยู่กับท่าน วันไหนนะอาหารดีๆ มาท่านตัดอาหารทีไร ท่านนั่งร้องไห้ทุกที ท่านบอกว่าท่านอยู่กับหลวงปู่มัน หลวงปู่มันไม่เคยได้พบอาหารอย่างนี้เลย หลวงปู่มันอยู่ในป่าในเขาไม่เคยได้อาหารอย่างนี้เลย

หลวงปู่เจี๊ยะท่านเป็นลูกเศรษฐี เศรษฐีเมืองจันทน์ ตั้งแต่เล็กแต่น้อยท่านกินอาหารดีๆ ทั้งนั้น พอไปอยู่กับหลวงปู่มันท่านกินอะไรไม่ได้เลย ท่านบอกว่านี่ท่านสนิทกับเรามากเวลาเราอยู่กับท่านนะท่านจะเล่าให้ฟังมาก

วันไหนบิดาพาตมาได้ปลาสร้อยตัวเท่านี้ ปลาสร้อยวันนั้นถูกรางวัลที่ ๑ ถูกรางวัลที่ ๑ ปลาตัวเดียวปลาเล็กๆ ตัวเดียว ถ้าวันไหนได้ปลามานะ โอ้โฮ วันนั้นสุดยอดเลย ไปอยู่กับเขาคิดดูสิอยู่กับชาวเขา แล้วมันเป็นไฉนนะแหล่งน้ำมันหาได้ยาก ท่านไม่ได้อะไรหรอกมันมีแต่ถั่วเน่า อยู่เชิงเขาไม่มีอะไรหรอก มีแต่ชาวบ้านที่เขาหมักเขากินกันอย่างนั้นไม่มีอะไรหรอก

แล้วพอท่านมาอยู่ที่ปทุมอะไรดีๆ มาตัดท่านนั่งน้ำตาไหลเลย ท่านคิดถึงหลวงปู่มันเพราะหลวงปู่มันเป็นครูบาอาจารย์ของเรา

“หลวงปู่มันท่านมีศักยภาพท่านมีบุญกุศลมาก ท่านสร้างสังคมได้เจริญรุ่งเรืองมาก แต่ชีวิตของท่านไม่เคยมีความสุขทางโลกเลย”

ท่านสะท้อนใจมาก ท่านสะท้อนใจจนน้ำตาไหล เห็นไหมคิดว่า ชีวิตของทางโลกมันเป็นอย่างนั้น แต่การกระทำของเรา ท่านสุขในหัวใจของท่าน แต่เรื่องร่างกายเรื่องเหล่านั้น ท่านไม่เห็นคุณค่าของมัน ถ้ากินคืออยู่ดีแล้วมันมีความสุขนะ ทางโลกเขาคงมีความสุขกันไปหมดแล้วแหละ

ฉะนั้นเวลาเราถือธุดงค์วัตร เราถือสิ่งต่างๆ เราจะย้อนกลับมาตรงนี้ ตรงนี้ที่ว่านี้ คือพื้นฐาน ถ้าสังคมเรานะลืมพื้นฐาน อย่างเช่นสังคมเราไม่มีกฎหมาย สังคมเราจะปั่นป่วนมากเลย สังคมเราจะอยู่กันไม่ได้ ถ้าพระที่ดีครูบาอาจารย์ของเราที่ดีไม่มีรากฐาน ไม่มีพื้นฐานให้พระของเราได้ก้าวเดินต่อไป ในศาสนาพุทธเราจะมีพระที่เรามั่นใจเป็นพระที่ดีสืบต่อไปอีกไหม

ในสมัยพุทธกาลนะ พระอรหันต์เวลาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วมีความวิตกขึ้นมาว่า เราเป็นพระอรหันต์แล้วจะต้องลงอุโบสถหรือเปล่า?

พระพุทธเจ้ามาด้วยฤทธิ์เลย “ถ้าเธอไม่ลงอุโบสถแล้วพระทั่วไปเขาจะมีหลักมีเกณฑ์ได้อย่างไร”

แม้แต่เป็นพระอรหันต์ก็ยังลงอุโบสถ เห็นไหมเราเห็นความเป็นอยู่จากข้างนอก เราไม่รู้หรอกว่าองค์ไหนดีหรือไม่ดีหรอก ก็พระเหมือนกันนี่แหละ แต่ถ้าคนมีคุณธรรมนะคนที่มีความสนใจจะสัมผัสได้ สัมผัสได้ กิริยาแสดงออกรู้เลย จะช้า จะนึ่มนวล จะรวดเร็ว จะอย่างไรสติมันจะพร้อมหมด สติการก้าวเดินไป การเหยียดการก้มจะเห็นหมดเลย

จะอย่างไรก็แล้วแต่แต่สติมี คนมีสติกับคนขาดสติต่างกันมาก การก้าวเดินการขยับ ถ้าคนขาดสตินะเร็วก็เร็วแบบขาดสติ ช้าก็ช้าแบบขาดสติ แต่ถ้าคนที่เป็นคุณธรรมนะ เร็วก็มีสติ ช้าก็มีสติ มันรู้ได้ มันรู้ได้ รู้ได้ชัดๆ เลย นี่มันชัดเจนมาก

ฉะนั้นเราถึงจะบอกว่าสิ่งที่ครูบาอาจารย์เทศน์ อย่างเช่นหลวงปู่มั่นหลวงตาท่านพูดบอຍว่าท่านเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว ท่านเก็บหอมรอมริบนะ หมายถึงว่าความผิดเล็กน้อยก็ไม่ให้ผิด อะไรก็ไม่ให้ผิด เพราะผิดแล้วพระเด็กๆ มันจะอ้างเป็นตัวอย่าง

อย่างเช่นหลวงปู่ตื้อมีพระอ้างมาก ว่าหลวงปู่ตื้อท่านปล่อยตัวใจ หลวงปู่ตื้อทำอะไรตามใจชอบนะ แต่เวลาหลวงปู่ตื้อท่านนั่งที่ ๗ วัน ๗ คืน ไม่มีใครอ้าง เราไปเจอพระบ่อยมาก ทำไมหลวงปู่ตื้อทำได้เราสวนเลยนะแล้วหลวงปู่ตื้อนั่ง ๗ วัน ๗ คืน ทำไมจึงไม่ทำบ้างล่ะ

คนเรานั้นมันจะเอาแต่สิ่งที่สะดวกสบายของมัน นี่ใจเราถึงบอกว่าย้อนกลับมาที่
ธรรมวินัยนี้ใจ เราจะต้องทำ เราต้องอยู่ในหลักเพื่ออนุชนรุ่นหลังเพื่อให้คนที่เห็นแล้ว
หลงตาท่านไปพุดกับหลวงปู่ชอบเห็นไหม หลวงปู่ชอบตอนที่ท่านออกภาวนานะ ท่าน
เข้มแข็งมาก แต่พอท่านใกล้ชราภาพท่านไปของท่านเรื่อยๆ ท่านไปของท่านเรื่อยๆ จน
หลงตาไปกราบหลวงปู่ชอบนี้หลงตาเล่าให้ฟังเอง

“ครูจารย์ ครูจารย์น่าจะจำพรรษาในที่ที่เป็นทาง”

หลวงปู่ชอบบอกว่า “ก็ไม่ได้บวชมาเอาพรรษา”

หลงตาท่านเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์กับพระอรหันต์คุยกันมันทัน หลวงปู่
ชอบก็พระอรหันต์ หลวงตาก็พระอรหันต์ พอหลงตาท่านไปขอร้องหลวงปู่ชอบว่า
ขอให้จำพรรษาใน ๓ เดือนขอให้อยู่เป็นที่ หลวงปู่ชอบบอกว่าเราก็ไม่ได้บวชมาเอา
พรรษา

หลงตาท่านก็บอก “ใช่ ครูจารย์ไม่มีปัญหาหรอก ครูจารย์พ้นไปแล้ว ครูจารย์ไม่
มีอะไรคล่องในหัวใจแล้ว แต่ครูจารย์ทำอย่างนี้พระเด็กๆ มันจะอ้างครูจารย์เป็น
แบบอย่าง”

นี่หลงตาท่านเล่าให้ฟังเองเลยนะ ว่าพระทั่วๆ ไปมันก็จะอ้างว่า หลวงปู่ชอบทำ
ได้เราก็ต้องทำได้ แล้วทำได้ไม่ได้ไม่ได้ธรรมดานะ อ้างเลยว่าเป็นพระอรหันต์ด้วย เพราะ
หลวงปู่ชอบเป็นพระอรหันต์ทำใจไหม ญเป็นจี๊กูก็จะทำแบบพระอรหันต์แล้วอ้างญเป็น
พระอรหันต์เลยนะ มันมีผลกระทบไง

นี่เรื่องผลกระทบของธรรมวินัยนะ แต่ผลกระทบของการปฏิบัติสำคัญมาก เราถึง
สังเวชใจ สังเวชตั้งแต่ที่แรกว่าสติก็ไม่ต้องทำ อะไรก็ไม่ต้องทำ อย่างนั้นเราอนตื้น
จื้นมาก็เป็นพระอรหันต์เลย อะไรก็ไม่ต้องทำอนเฉยๆ เป็นพระอรหันต์มันเป็นไปได้
ไม่ได้ มันเป็นไปได้หรือ มันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพราะ! เพราะนี่คือหัวใจ

ถ้าคนพุดอย่างนี้แสดงว่าพื้นฐานยังไม่เข้าใจ ถ้าพื้นฐานเข้าใจ หลวงตาจะเน้นย้ำ
ตลอด

“สติ สติสำคัญนะ ต้องตั้งสตินะ สติสำคัญนะ”

หลวงตาจะเน้นสติก่อนเลย ถ้ามีสติการทำสิ่งใดถึงจะผิดก็ผิดน้อย ไม่ใช่มีสติแล้วไม่ผิดเลยไม่ใช่ เพราะคนเรามันมีเวรมีกรรม มันมีความพลั้งเผลอ มันเป็นเรื่องธรรมดา แต่ถ้ามีสติผิดก็ผิดน้อยต้องสติตลอด เริ่มต้นบอกสติไม่ต้องทำ คำนี้เราไม่เชื่อเลย มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

เหมือนหอม พื้นฐานของหอมนี้ะเรื่องการวัดความคันไม่ต้องทำเลย ใครมานี้ภูณิทยาอย่างเดียวนะ มันเป็นไปได้หรือก พื้นฐานของคนไข้ เข้าโรงพยาบาลปีบ วัดความคันก่อนเลย วัดความคันเลย ทุกอย่างต้องเริ่มต้นจากพื้นฐานขึ้นมา

ถ้าพื้นฐานไม่มี โทษนะวัดดวงกัน คนไข้เข้ามาวัดดวงกันเลยนะ ภูณิทยาเข้มนี้ช็อกตายหรือเปล่า ภูณิทยาเข้มนี้หายก็หาย ภูณิทยาเข้มนี้ก็ช็อกตายไปเลย เพราะมันไม่รู้ว่าความคันเป็นอย่างไร ว่าโรคภัยไข้เจ็บเป็นอย่างไรมันเป็นไปได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เราไม่เชื่อ ไม่เชื่อเพราะอะไร ไม่เชื่อเพราะทางการแพทย์หรือทางการแพทย์อะไรต่างๆ เรื่องพื้นฐานต้องรู้ก่อน

แล้วก็คิดว่านี้อาจารย์ใหญ่เลย หอมใหญ่เลย รักษาโรคมหายทั่วโลกแล้ว แต่บอกมาหาภูณิทยาไม่ต้องวัดความคันทุกอย่างจัดการได้หมดเลย เออ ถ้าเป็นหอมมะได้ เพราะหอมมะเขาเมะกันไปเอง

นี่เฝ้าคิดถึงทางโลกเฝ้า คิดถึงถ้าเป็นความจริงตรงนี้มันจะเป็นความจริงขึ้นมาที่พูดถึงสมาธินะ พูดถึงเริ่มต้นตั้งแต่ที่เราไปรู้ไปเห็น ไปรู้ไปเห็นก็อย่างที่พูดให้ฟังตั้งแต่เริ่มต้นเลย วันนี้พูดให้ฟังตั้งแต่ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ขณิกะมันเป็นแค่เราไปรับรู้ มันจะเป็นประโยชน์ขึ้นมาไม่ได้

ขณะการใช้งานในการวิปัสสนามันจะเป็นอุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิก็ออกมาชำระกิเลสไม่ได้ แต่มันจะเป็นขั้นตอนที่จิตเข้าไปพักเอากำลัง จิตมันจะเข้าไปถึงอัปปนามันจะมีกำลังมาก มีกำลังเพื่อจะเช็ค โทษนะเหมือนเช็คสต็อกสินค้าของเรา ว่าในคลังสินค้ามีสินค้ามากหรือน้อย

ถ้าจิตเข้าไปถึงอัปนาสมาธิ มันจะเข้าไปเห็นว่าอำนาจวาสนาของเรามีมากมีน้อยแค่ไหน พอมันเข้าไปแล้วสมาธิเข้าไปแล้วก็แตกต่างกัน บางคนเข้าไปแล้วสว่าง โพล่งโล่งไปหมดเลย บางคนเข้าไปสงบเฉยๆ เห็นไหมมันเช็ดสต็อก เช็ดอำนาจวาสนา บารมี เช็ดว่าเรามีอำนาจมากน้อยแค่ไหน

ถ้ามีอำนาจมาก สิ้นค้าเรามีมากสิ้นค้าเรามีดีเราจะระบายสินค้าได้ผลประโยชน์มาก จิตมันกำหนดกายยังงี้ก็ไม่ได้เห็น พิจารณาอะไรก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ไม่ได้ผล เข้าไปถึงอัปนาสมาธิเลย เข้าไปเช็ดสต็อกสิ้นค้า เข้าไปเช็ดบุญวาสนาเรามีมากน้อยไหม

ถ้ามันมีมากนะเข้าไปปั๊บนะ ออกมาปั๊บบุปจระมันจะเห็นกายได้ มันจะเห็นได้ ถ้าเข้าไปแล้วออกมานะมันยังทำไม่ได้อีก เออ ในสต็อกกูมันมีแต่คลังสิ้นค้าแต่ไม่มีสิ้นค้าเลย เราก็ต้องชวนชวนนึกหนึ่ง

ตรงนี้เวลาเราจะสอนนะ ใครมากุญกับเรา เราจะจับประเด็นตรงนี้เราจะเช็ดเราจะดูของเราไปเรื่อย เวลาเราจะสอนพวกโยม คนนี้พิจารณากายได้ไหม คนนี้พิจารณาอย่างนี้ได้ไหม คนนี้พิจารณาอย่างนี้ได้ไหม

ถ้าไม่ได้ให้เช็ดสต็อกเลย พุทโธเข้าไป พุทโธเข้าไป เช็ดดูว่าในใจมีวาสนามากน้อยแค่ไหน โธเวลาจะสอน เวลาจะสอน ไม่อย่างนั้น อ้าว เอ็งหลับตามา ข้าก็หลับตาไปอย่างนี้แล้วเราจะไปไหนกัน เราตาบอดเราก็งงลงนรกสิ ใครมาหาเราก็งงลงนรกเลย มาหากูนี้กูจะพามึงลงไปนรกอเวจีไม่หรรอก

อ้าว ทำอย่างนี้ ทำอย่างนี้ ทำอย่างนี้ เราจะแนะให้เรื่อยๆ ทำอย่างนี้ เพราะถ้าทำแล้วไม่ได้ผลเช็ดสต็อก พุทโธๆ เข้าไปเลยเข้าไป มันอยู่ที่วาสนาของคนนะ ถ้ามันถึงรื้อสัตว์ขนสัตว์นะเราเอารถแทรกเตอร์เข้ามาเลย ช้อนหมดเลยรื้อสัตว์ขนสัตว์ มันไม่ใช่

ในหัวใจแต่ละดวงมันคิดไม่เหมือนกัน ในหัวใจแต่ละดวงความคิดความเห็นมันหลากหลาย ในหัวใจ รื้อสัตว์ขนสัตว์คือรื้อหัวใจ คือรื้อภพหรือชาติ ไม่ใช่รื้อร่างกายมนุษย์

นี้ ถ้าร่างกายมนุษย์นี้ะ เราควาไปได้หมดเลยนะ เราควา ถ้าไปไม่ได้เดี๋ยวกุเหมาย เครื่องบินเลย ไปด้วยกัน เราจนหมดเลย แต่มันไปไม่ได้

ไปอยู่บนเครื่องบินหลวงตาท่านบอกเห็นไหม ไปอยู่บนตึกสูงโรงพยาบาล ๒๐ ชั้นไปนอนอยู่ชั้น ๒๐ ก็ไปร้องโอดโอย อยู่บนชั้นที่ ๒๐ นี่เอาเครื่องบินมาขนนะ มันก็ไปร้องอยู่บนเครื่องบิน เพราะอะไรเพราะว่าใจมันไม่ไปไง เราเอาแต่ร่างกายนี้ไปได้ แต่ หัวใจมันไม่ไป มรรคผลนิพพานมันอยู่ที่ใจ

ใจมันจะเปิด ใจมันจะเป็น ใจมันจะรับรู้ ใจมันจะแก้ไข ใจมันจะเปลี่ยนแปลง ร่างกายมนุษย์นั่งอยู่นี้แหละ เวลานั้นอยู่นี้เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านภาวนาของท่านได้ ถอดจิตนี้ไปนรกสวรรค์ หรือถ้ามีกำลังไปได้ทั้งร่างกายนี้เลย ร่างกายไปหมดเลย ไปแบบอย่างนี้ มันเป็นมันไปได้หลายอย่าง มันอยู่ที่วุฒิภาวะ อยู่ที่กำลังของจิตที่ใครมี กำลังมากน้อยแค่ไหน

บางทีไปทั้งอย่างนี้ไปทั้งร่างมนุษย์นี้เลย แต่บางองค์ไปเฉพาะจิตร่างกายไปไม่ได้ มันต่างกัน อำนาจวาสนาอยู่ที่การกระทำมา อยู่ที่ในบัญชีเรามีเงินมากมีเงินน้อย อยู่ที่ กำลังของจิตอยู่ที่ความเป็นไปไม่เหมือนกัน

พระอรหันต์ไม่เหมือนกัน ๘๐ องค์ เอตทัคคะ ๘๐ องค์ไม่เหมือนกัน พระอุบาลี เป็นเอตทัคคะทางพระวินัย พระพุทธเจ้าจะนิพพานพระอุบาลี พระอนรุทธะพระอรหันต์ หมดเลย พระอุบาลีเป็นพระอรหันต์นะ ถามขึ้นมาว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพานหรือยัง พระอนรุทธะเป็นเลิศในการคูจิต “ยังๆ พระพุทธเจ้ายังไม่ตาย พระพุทธเจ้ากำลังเข้าสมาบัติ อยู่”

พระอรหันต์อีกองค์หนึ่งถามนะ “พระพุทธเจ้านีนิพพานหรือยัง”

พระอรหันต์อีกองค์หนึ่งตอบเลย “ยังๆ”

ถ้าเป็นสมัยนี้ะ พระอรหันต์ทะเลาะกันแล้ว พระอรหันต์อีกองค์หนึ่งถาม พระอรหันต์อีกองค์หนึ่งตอบ พระอรหันต์เหมือนกันไหม พระอรหันต์เหมือนกัน คือวุฒิ

ภาวะทางจิตเป็นพระอรหันต์เหมือนกันสะอาดเหมือนกัน แต่อ่านาจาสนาบาารมีของคนไม่เหมือนกัน! ไม่เหมือนกัน! อันนี้เข้าใจได้

แต่พระอรหันต์ต้องเป็น โสคาปภูมิรรค โสคาปภูมิผล สกิทาคามรรค สกิทาคาผล อนาคามรรค อนาคาผล อรหัตมรรค อรหัตผล พระอรหันต์อยู่ตรงนั้น อยู่ตรงการเดินมรรค อยู่ตรงมรรคญาณ อยู่ตรงอริยสัจ มันไม่ได้อยู่ที่การรู้วาระจิต ไม่เกี่ยว พระอรหันต์อยู่ตรงนั้น

นี่ไงที่ว่าพระอรหันต์ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอุบาลีอีก ๕ องค์เถียงกันที่ดงมะพร้าวไผ่ ความเห็นพระสารีบุตรบอกว่าปัญญาเลิศที่สุด พระโมคคัลลานะบอกว่าฤทธิ์เลิศที่สุด พระอุบาลีบอกว่าวินัยเลิศที่สุด ถ้าไม่มีวินัยสงฆ์จะมีการแตกแยก ทุกอย่างก็ว่าความถนัดของตัวเลิศที่สุด เถียงกันลงกันไม่ได้

ไปหาพระพุทธเจ้า ตกลงไปหาพระพุทธเจ้าให้ตัดสิน พระพุทธเจ้าวกกลับมาเลย

“อัสวักขยญาณเลิศที่สุด มรรคญาณที่เป็นพระอรหันต์นั้นเลิศที่สุด ไม่ใช่ปัญญาเลิศ ฤทธิ์เลิศ อะไรเลิศ มรรคญาณเลิศที่สุด มรรค ๘ เลิศที่สุด สิ่งที่ทำให้เป็นพระอรหันต์เลิศที่สุด”

เพราะการเป็นพระอรหันต์แล้วจบสิ้นการเกิดและการตาย แต่พระอรหันต์ไปเถียงกันว่าความถนัดไผ่ พระสารีบุตรบอกว่าปัญญาแจ่ม พระโมคคัลลานะบอกว่าฤทธิ์แจ่ม แล้วเถียงกันไม่ลง เพราะต่างคนต่างแจ่มไผ่ เพราะต่างคนต่างถนัด

ไปหาพระพุทธเจ้า “อัสวักขยญาณเลิศที่สุด”

นี่ไงที่ว่าพระอรหันต์เถียงกัน ต้องเป็นพระอรหันต์เถียงกันนะ อย่าให้แต่คนตาบอดเถียงกัน คนตาบอดเถียงกันเถียงกันจนวันตาย พระอรหันต์เถียงกันเถียงกันด้วยความถนัด แต่ไปพูดถึงอัสวักขยญาณปั๊บเพราะอะไร เพราะเป็นพระอรหันต์มา เห็นผลจากตรงนั้นไผ่

เห็นผลจากมรรคญาณที่มันรวมตัว มรรคญาณที่มันทำให้เป็นพระอรหันต์ไง พอเห็นตรงนั้นปั๊บ ทุกคนระลึกได้เลย “จริง” ถ้าไม่ได้เห็นไม่ได้เป็นพระอรหันต์นะ พระอรหันต์ทั้งหมดยังสงสัยอยู่ แล้วถ้าพระอรหันต์ยังสงสัยอยู่ พระอรหันต์ยังมีกิเลสอยู่ พระอรหันต์ทะเลาะกันมากกว่านี้ นี่เป็นพระอรหันต์นะ ไม่มีกิเลสเลยนะ

แต่เอาความถนัดมาว่าความถนัดของตัวสำคัญกว่า แต่ถ้ามีกิเลสนะ มึงไม่ฟังกู หรือ ไม่ฟังกูชกมึงนะ ถ้าไม่ใช่พระอรหันต์เถียงกันมันจะแรงกว่านั้น ใจ แต่พระอรหันต์เถียงกันเถียงกันเฉพาะความถนัดแต่ไม่มีกิเลส

แล้วพอพระพุทธเจ้าพูดปั๊บ มันก็แบบว่า เหมือนกับเราพอสติมันฟื้น ใจ สติมันฟื้น “จริง” มันสำคัญตรงนั้น เหมือนกับเราตอนนี้เรามาเถียงกันว่า ในกระเป๋าใครมีเงินมากที่สุด แต่คนไปเจอพระพุทธเจ้าบอกว่า เงินไม่สำคัญหรือสำคัญว่าการทำมาหากิน ได้เงินมาสำคัญที่สุด การมีงานทำสำคัญที่สุด ไม่ใช่เงินในกระเป๋าสำคัญที่สุด

ไอ้เราก็เถียงกันว่าใครเงินมาก เงินกูเยอะกว่ามึงเยอะที่สุด พอไปถึงพระพุทธเจ้าบอกว่าไม่ใช่ ตำแหน่งหน้าที่การงานสำคัญที่สุด ไม่มีงานทำไม่มีสตางค์ เพราะมีงานทำ สตางค์ในกระเป๋าถึงมี พอสตางค์ในกระเป๋ามี แล้วพอทุกคนรู้อย่างนั้นปั๊บสะอีกเลย

เพราะพระอรหันต์นี้สติวิมุกตนะ แต่ไม่ต้องบอกหรือ แค่ทำปฏิกิริยาพระอรหันต์จะไวมาก รับรู้เลย พระอรหันต์บอกว่าปั๊บหยุดเลยนะ ถึงบอกว่า

“อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า”

ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า พระอริยเจ้ามันรู้ถึงใจของตัว แล้วถ้านิ่งเพราะพูดออกไปแล้วไม่มีประโยชน์ไง มันกระทบ ฉะนั้นครูบาอาจารย์ของเราที่แจ่มๆ จริงๆ ท่านมักจะอยู่ในป่า เพราะพูดออกไปแล้วนะ ถ้าเขาไม่ฟังละ ถ้าเขาฟังไม่รู้เรื่องละ ส่วนใหญ่แล้วนะ เราจะบอกเลยถ้าธรรมะจริงๆ พูดออกมาโลกฟังไม่รู้เรื่องหรือ เพราะเป็นธรรมเหนือโลก

แต่ถ้าเป็นกิเลสพูดนะโลกชอบ เพราะมันพูดออกมาจากกิเลส แล้วโลกเข้าใจได้ แต่ถ้าเป็นธรรมเหนือโลกนะ ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านจะเก็บตัว ไม่พูดหรือ เพราะ

ถ้าพูดออกมาท่านพุทธธรรมไม่ได้พูดโลก แต่เราพอท่านพูดออกมาเราก็ดีเป็นโลก แล้วมันก็เลยมองคนละมุม

พระอรหันต์ สังเกตสักรูปอาจารย์ของเราส่วนใหญ่ะ ไม่ค่อยออกมาจะเก็บตัว เพราะพูดออกไปแล้วประสาเราเลย มันพูดคนละภาษาเดียวกัน พระอรหันต์กับโลกพูดคนละภาษาเดียวกัน ภาษาพูดเหมือนกันเพราะหลวงตาบอกว่าภาษาพูดเป็นภาษาสมมุติ แต่ธรรมชาติความจริงมันกว้างขวางมาก แล้วต้องพูดออกมาเหมือนรู้ ธรรมมุติรู้เดียว

ทีนี้พอพูดออกมาปั๊บมันก็ต้องอาศัยไอ้นี้ออกมาพูด พอพูดออกไปแล้วไอ้พวกนั้นเบลอเลยนะ งง พูดเรื่องอะไรไม่รู้ตีความผิด มันก็เลยจะไม่มีประโยชน์ไง มันจะมีประโยชน์ต่อเมื่อ

อย่างเช่นหลวงตา ธรรมปฏิบัติสมาธิญาณ ท่านแตกฉานในธรรม ท่านพูดออกไป ท่านพยายามจะอธิบายให้พวกเราเข้าใจได้ คนจะพูดมันต้องพยายามพูดว่าพูดแล้วเราจะสื่อให้เขาเข้าใจได้มากน้อยแค่ไหน ธรรมะแท้ๆ มันสื่อยากตรงนี้

ฉะนั้นคนที่รู้จริงแล้วท่านถึงเขี่ยปาก ของแท้ มรรคผลเป็นอย่างไร ภูไม่พูด เพราะภูพูดไปเดี๋ยวมีก็ตีความ ตีความแล้วเดี๋ยวชกหน้ากัน นี่ธรรมเหนือโลก ฉะนั้นธรรมที่อยู่ในโลกเดี๋ยวนี้มันเป็นธรรมสมมุติ เป็นตรรกะ แล้วพูดมันก็ชี้ชัดๆ เลย เพราะมันเข้าใจได้ เข้าใจได้ใครเข้าใจ กิเลสใจ กิเลสเราเข้าใจ ธรรมะยังนอนหลับอยู่ในหัวใจเลยนะ

กิเลสมันรู้แล้ว ไอ้โฮ ธรรมเป็นอย่างนั้นนะ นิพพานเป็นอย่างนั้นนะ แต่ธรรมะมันนอนอยู่ในใจมึงยังไม่ตื่นไง กิเลสมันเข้าใจได้ใจ กิเลสมันเข้าใจได้ ความรู้สึกเข้าใจได้ ธรรมะยังไม่ตื่นเลย พอพูดธรรมะไป มันบอกว่าผิดนะมันไม่ฟัง แต่กิเลสมันตื่นตัวนะ ไอ้โฮ ตื่นตัวนะตื่นไปเลย

นี่พูดถึงตั้งแต่เวลาปฏิบัติมันจะมีความขัดแย้งบ้าง มันจะมีความรู้ต่างๆ ขยับทำไป แล้วมีคนพูดมาก เวลาใครมาหาเรานะ ไอ้โฮ หลวงพ่อปัญญามันละเอียดขนาดนั้นเลย มันเพิ่งทำ ไอ้โฮสุขขยอดเลยแหละ

คำว่าสุดขยอคนะ เราพยายามบอกว่า มันจะละเอียดกว่านี้อีกร้อยเท่าพันเท่า แต่พวกเราไม่เชื่อกันนะ เราไม่เชื่อว่าปัญญาที่มันละเอียดมากไปกว่านี้มันจะมีอีกนะ พอไปรู้โห ละเอียดมาก ละเอียดมากเออเดี๋ยวมีรู้ ละเอียดเดี๋ยวมีรู้ เราไม่เคยรู้เคยเห็น

เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วถึงได้ทอดธุระเลยจะสอนได้อย่างไร? นี่ธรรมะเป็นอย่างนี้ เราถึงปฏิบัติกันแล้วประสาเราสนใจเย็นๆ แล้วเข้มแข็ง เราจะต้องก้าวเดินต่อไป เราจะต้องปฏิบัติต่อไป เราจะต้องต่อสู้กับกิเลสเราต่อไป

สิ่งใดที่มันเกิดขึ้นมารับรู้แล้ววางไว้แล้วเดินหน้า รับรู้ะไม่ใช่ไม่รับรู้ อะไรเกิดขึ้นมาไม่รับรู้ เราก็ไม่เข้าใจมัน เรารับรู้แล้ววาง รับรู้แล้ววาง วางเสร็จแล้วเดินไป

รับรู้แล้วไม่วางนะมันอยู่แค่นั้น ใจ อุ่มไว้เลยนะหนักความรู้กูเยอะ โอ้โฮ กูยับตัวไม่ได้ มันไม่ก้าวหน้าะ รับรู้แล้ววางไว้ แล้วเดินไป เดินไป เดินไป ข้างหน้ายังอีกยาวไกลนะ ไปข้างหน้า ไปข้างหน้า ทำให้ได้แล้วจะเข้าถึงธรรม เอวัง